

Poznań, dnia 25 marca 2026 r.

Prof. dr hab. Monika Urbaniak

Katedra i Zakład Prawa Medycznego i Farmaceutycznego

Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

UNIWERSYTET GDANSKI



RPW/13070/2026 N
Data:2026-03-30

O C E N A

**dorobku i osiągnięć naukowych Pani doktor Dominiki Tykwińskiej- Rutkowskiej
sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych**

1. Uwagi ogólne

Wykonując powierzoną mi funkcję recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr Dominiki Tykwińskiej-Rutkowskiej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, po zapoznaniu się z dorobkiem Habilitantki przedstawiam ocenę jej osiągnięć naukowych. O powierzeniu mi funkcji recenzenta zostałam poinformowana w dniu 4 grudnia 2025 r. na podstawie uchwały nr 79/2025 Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 1 grudnia 2025 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej.

Zgodnie z treścią art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1571 ze zm.) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;



SCN/10/2026
ID: 02380300002786

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Tak więc, przepis ustawy stanowi, że do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową.

Z powyższych względów ocena została przeprowadzona poprzez przedstawienie i omówienie poszczególnych wymogów, które powinien spełnić kandydat ubiegający się o stopień doktora habilitowanego. Ocenie poddane zostały:

- I. osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej jedną monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy lub jeden cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b - monografia: „*Prawo do procedury medycznie wspomaganej prokreacji (Studium z zakresu nauki prawa administracyjnego)*”, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2024
- II. aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Na wstępie warto podkreślić, że autoreferat przedstawiony przez Wnioskodawczynię został opracowany rzetelnie, w sposób uporządkowany logicznie. Dobrze oddaje główne kierunki aktywności naukowej Habilitantki.

2. Życiorys Habilitantki

Pani dr Dominika Tykwińska - Rutkowska ukończyła studia prawnicze w 2003 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskała w 2011 roku. Został on nadany uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 21 lutego 2011 r., na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Transplantacja. Studium z prawa administracyjnego*, a promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. Eugeniusz Bojanowski, prof. UG. Wymóg posiadania stopnia doktora został zatem spełniony. Ponadto, odbyła ona Kurs Prawa Amerykańskiego

organizowany przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego i Chicago-Kent College of Law, Illinois Institute of Technology (IIT), USA oraz Schule für das Deutsche Recht organizowaną przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego i Universität zu Köln.

Od dnia 1 maja 2011 r. Habilitantka jest zatrudniona na Wydziale Prawa i Administracji, Uniwersytetu Gdańskiego w Katedrze Prawa Administracyjnego jako adiunkt. W okresie od dnia 1 października 2003 r. do 30 kwietnia 2011 r. była zatrudniona także na stanowisku asystenta. W okresie od 1 września 2011 do 30 września 2015 r. była zatrudniona w Instytucie Ekonomicznym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu (obecnie Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu) na stanowisku starszego wykładowcy, a w latach 2005 – 2007 Wyższej Szkole Zarządzania w Gdańsku (obecnie Wyższa Szkoła Zdrowia) jako wykładowca.

I. Ocena monografii naukowej przedstawionej jako osiągnięcie habilitacyjne

Habilitantka we wniosku z dnia 17 września 2025 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne jako swoje osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2a ustawy wskazała monografię naukową pt. *Prawo do procedury medycznie wspomaganej prokreacji (studium z zakresu nauki prawa administracyjnego)*, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2024, ISBN: 978-83-8291-437-5, ss. 576. Recenzentem wydawniczym był prof. dr hab. Jerzy Supernat. Monografia podejmuje bardzo ważny temat badawczy w obszarze nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. Stanowi ona pozycję, która kompleksowo przedstawia tytułowe zagadnienie obejmujące prawo do procedury medycznie wspomaganej prokreacji. Przyjęte w pracy założenia i tytuł pracy wymusiły na Autorce podjęcie rozważań na styku prawa administracyjnego i prawa medycznego. Problematyka podejmowana w opracowaniu stanowi obszar o wysokiej doniosłości społecznej oraz istotnym znaczeniu etycznym, albowiem podejmuje takie zagadnienia jak godność człowieka, prawo do prywatności oraz prawo do ochrony zdrowia. Jest to obszar, w którym krzyżują się zagadnienia dotyczące ochrony zdrowia, praw i wolności jednostki, dobra dziecka, standardów międzynarodowych oraz funkcjonowania administracji publicznej. Dobór tematu należy ocenić jako trafny, bardzo aktualny społecznie i w pełni uzasadniony.

Habilitantka przedstawia analizę prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji w świetle ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności. Jak wskazuje sama Habilitantka w autoreferacie, ustawa ta stanowi akt prawny normujący

stosowanie wobec jednostki metod medycznie wspomaganej prokreacji, prowadzących do poczęcia i urodzenia dziecka z pominięciem stosunku seksualnego. Przedmiotem rozważań podjętych przez Habilitantkę są zatem zagadnienia, które w literaturze przedmiotu wcześniej były przedstawiane wybiórczo. Wskazuje ona trzy zasadnicze problemy badawcze (s. 4), których analiza pozwoliła jej na osiągnięcie założonego celu naukowego. Pierwszym z nich jest zagadnienie wpływu aksjologicznych uwarunkowań regulacji medycznie wspomaganej prokreacji oraz – wynikających z wybranych dokumentów dotyczących ochrony praw człowieka – standardów i zasad stosowania wobec jednostki metod medycznie wspomaganej prokreacji, jak również konstytucyjnych zasad i praw – na normatywne określenie dopuszczalności wykorzystania procedur medycznie wspomaganej prokreacji w leczeniu niepłodności człowieka. Drugi dotyczy ustalenia źródeł oraz charakteru prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji, jego elementów konstrukcyjnych, z uwzględnieniem istoty tej procedury jako świadczenia zdrowotnego oraz wynikających z tego konsekwencji dla zakresu uprawnień przysługujących jednostce, wywodzonych z ustawowego publicznego prawa podmiotowego o treści pozytywnej, a trzeci dotyczy realizacji prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji w świetle określonych prawem przesłanek oraz prawnoorganizacyjnych aspektów udzielania świadczenia jakim jest procedura medycznie wspomaganej prokreacji, a także identyfikacji ewentualnej potrzeby zmian obowiązujących rozwiązań prawnych w celu zapewnienia pełniejszego urzeczywistnienia prawa jednostki do tej procedury.

Praca składa się z wykazu skrótów, wykazu literatury, innych źródeł, wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, aneksu i indeksu rzeczowego. Warto podkreślić, że zgromadzona w monografii literatura jest bardzo obszerna i została zestawiona na 47 stronach tekstu. Opisy bibliograficzne poszczególnych pozycji są poprawne i starannie opracowane. Pozytywnie należy ocenić warsztat naukowy Autorki. Prowadzi wywód w sposób uporządkowany, systemowo osadzając przepisy ustawy o leczeniu niepłodności, wykazuje się znajomością zasad techniki prawodawczej oraz świadomością problemów związanych z racjonalnością ustawodawcy. Habilitantka dokonuje krytycznej analizy niespójności regulacyjnych, co świadczy o jej dojrzałości metodologicznej.

We *Wstępie* Autorka wskazuje cel monografii jakim jest analiza prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji oraz przesłanek jego realizacji, a w konsekwencji ustalenie treści tego prawa oraz możliwości jego realizacji w świetle obowiązującego stanu prawnego (s. 3). Tak sformułowanemu celowi towarzyszy sześć pytań badawczych. Pytania te należy ocenić pozytywnie, albowiem obejmują one dopuszczalność i zakres metod medycznie wspomaganej

prokreacji, identyfikację źródeł prawa, charakter i zakres przedmiotowy i podmiotowy prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji, sytuację prawną jednostki oraz gwarancje organizacyjne jego realizacji, a także relację do konstytucyjnego prawa do ochrony zdrowia. Habilitantka zmierza do odpowiedzi na pytanie, czy z obowiązującego prawa można wyprowadzić określone prawo podmiotowe, a także dąży do ustalenia jaka jest treść tego prawa, kto jest jego podmiotem, jaki jest jego zakres przedmiotowy, jakie przesłanki warunkują jego realizację oraz jakie mechanizmy prawnoorganizacyjne umożliwiają albo utrudniają jego urzeczywistnienie. Takie sformułowanie problemu badawczego świadczy o bardzo dobrej orientacji metodologicznej Autorki. Pytania są trafne, logicznie powiązane i odpowiadają rzeczywistym problemom interpretacyjnym występującym na styku prawa administracyjnego i prawa medycznego. Autorka prezentuje zastosowane w pracy metody badawcze i strukturę pracy. Do metod badawczych zalicza metodę prawnodogmatyczną oraz metodę prawnoporównawczą. Wskazuje, że przy uwzględnieniu charakteru rozwiązywanego problemu zastosowanie tych metod badawczych pozwoliło na jego dokładną analizę i osiągnięcie wyznaczonego celu.

Rozdział pierwszy monografii został zatytułowany: *Zagadnienia wprowadzające*, stanowi fundament teoretyczny całej pracy i tworzy podstawę dla dalszych, merytorycznych rozważań. Autorka czyni w nim ustalenia terminologiczne dotyczące pojęcia prawa administracyjnego, niepłodności, standardu leczenia niepłodności oraz procedur medycznie wspomaganej prokreacji. W rozdziale tym wprowadzono szeroki kontekst aksjologiczny, bez którego trudno byłoby rzetelnie ocenić dopuszczalność i granice prawnej regulacji analizowanej materii. Autorka rozpoczyna rozważania od podstawowych ustaleń terminologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem pojęcia prawa administracyjnego i pojęcia niepłodności. Analizuje medycznie wspomaganą prokreację w szerszym kontekście standardu leczenia niepłodności. Ciekawe rozważania dotyczą metody inseminacji jako metody przezwyciężania niepłodności. Habilitantka słusznie podnosi, że ustawodawca nie zdecydował się na wprowadzenie definicji legalnej inseminacji. Interesujące jest także zaprezentowane stanowisko dotyczące leczniczego charakteru zabiegu in vitro. Autorka trafnie zauważa, że w naukach medycznych kwestia ta pozostaje sporna. Pewien niedosyt budzi brak podsumowania rozdziału pierwszego, które uporządkowałoby przedstawione rozważania i zwiększyłoby przejrzystość pracy.

Rozdział drugi przedstawia problematykę źródeł prawa regulujących medycznie wspomaganą prokreację. Autorka analizuje w nim międzynarodowe oraz unijne uwarunkowania procedur, prowadząc wywód przez dokumenty ONZ i wybranych organizacji

specjalizowanych ONZ, dokumenty Rady Europy oraz regulacje unijne/wspólnotowe. Przyjęty układ jest logiczny i uzasadniony metodologicznie, pozwala uchwycić różne poziomy standardów dotyczących tytułowego zagadnienia. W § 3 tej części opracowania Autorka przechodzi do źródeł regulacji w Polsce, zaczynając od uwarunkowań konstytucyjnych, w szczególności jej art. 68 Konstytucji RP, następnie omawiając ustawę o leczeniu niepłodności stanowiącej podstawowe źródło regulacji, a następnie przedstawiając problematykę z perspektywy aktów planowania administracji publicznej. W centrum analiz znajduje się zagadnienie statusu normatywnego *nasciturusa* oraz zarodka *in vitro*, rozpatrywane w perspektywie ich potencjalnej podmiotowości prawnokonstytucyjnej. Autorka słusznie prezentuje pogląd, że art. 38 Konstytucji RP nie kreuje podmiotowego prawa do życia od chwili poczęcia, lecz obejmuje ochroną jako szczególne dobro. Autorka prezentuje pogląd, że art. 38 Konstytucji RP nie kreuje podmiotowego prawa do życia od chwili poczęcia, lecz obejmuje życie ochroną jako szczególne dobro. Szeroko analizuje również prawo do ochrony zdrowia wyrażone w art. 68 Konstytucji RP, wskazując, że prawo to, utożsamiane z uprawnieniem do określonych świadczeń, podlega ograniczeniom właściwym prawom socjalnym. Poddaje też szczegółowej analizie wolność prokreacyjną jednostki, rozumianą jako wolność decydowania o własnej płodności, a także konstytucyjną zasadę dobra dziecka.

W rozdziale trzecim przedstawiono prawo jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji. Stanowi on praktyczne rozwinięcie ustaleń teoretycznych, poczynionych we wcześniejszych rozdziałach. Ukazano tutaj specyfikę procedur medycznie wspomaganej prokreacji jako świadczeń zdrowotnych oraz przedstawiono standard leczenia niepłodności. Autorka osadziła prawo do świadczenia zdrowotnego w ramach prawa do ochrony zdrowia, dokonując rozróżnienia prawa i uprawnienia. Dokonuje tutaj rekonstrukcji prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji jako świadczenia zdrowotnego, wskazując podmioty prawa uprawnione do tej procedury oraz dwa kluczowe komponenty uprawnień: uprawnienie do dawstwa i uprawnienie do poddania się jej zastosowaniu. Rozdział ten stanowi najważniejszą część monografii. Właśnie tutaj ujawnia się oryginalny wkład Autorki do nauki prawa administracyjnego. Habilitantka rekonstruuje miejsce metod w systemie prawa do ochrony zdrowia. Dochodzi przy tym do tezy, że prawo jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji może być ujmowane jako ustawowe publiczne prawo podmiotowe o treści pozytywnej. Propozycję tę dobrze umotywowano. Została osadzona zarówno w analizie konstytucyjnej, jak i w wykładni ustaw zwykłych, w szczególności ustawy o leczeniu niepłodności oraz przepisów regulujących świadczenia opieki zdrowotnej. W mojej ocenie właśnie ten fragment pracy stanowi jej

najistotniejsze osiągnięcie naukowe. Autorka proponuje bowiem konstrukcję, która porządkuje rozproszony materiał normatywny i nadaje mu postać spójnego modelu prawa jednostki. Za szczególnie istotne należy uznać rozważania dotyczące specyfiki procedur medycznie wspomaganej prokreacji jako świadczeń zdrowotnych. Słuszne są uwagi dotyczące możliwości przekazywania pacjentom informacji w zakresie poradnictwa medycznego nie tylko przez lekarzy, ale również przez położne. Należy zgodzić się z twierdzeniem Autorki, że skoro ustawodawca zaliczył procedury medycznie wspomaganej prokreacji do metod leczenia niepłodności, to nadał im status świadczeń zdrowotnych, wykluczając zarazem stosowanie tych metod „na życzenie”.

Rozdział czwarty przedstawia przesłanki realizacji prawa do procedury medycznie wspomaganej prokreacji. Autorka szczegółowo omawia tutaj przesłanki dawstwa, instytucję zgody kandydata na dawcę komórek rozrodczych, biorczyni, od której pobiera się komórki rozrodcze oraz dawców zarodka, formalne potwierdzenie prawdomówności pacjenta, medyczną zasadność zabiegu, a także kwalifikację medyczną. Autorka identyfikuje wielopoziomowy charakter przesłanek dopuszczalności procedur medycznie wspomaganej prokreacji, obejmujący zarówno elementy prawne – takie jak zgoda czy zdolność do czynności prawnych – jak i elementy stricte medyczne, odnoszące się do zasadności procedury oraz bezpieczeństwa dawcy i biorcy. Cenne jest rozróżnienie między przesłankami pozytywnymi i negatywnymi oraz wskazanie ich rozproszenia w różnych jednostkach redakcyjnych ustawy. Autorka słusznie zwraca uwagę na brak pełnej spójności regulacji, co może prowadzić do trudności interpretacyjnych. Szczególnie ważne rozważania dotyczą instytucji zgody na świadczenia z zakresu leczenia niepłodności, w zakresie możliwości wycofania zgody przez dawcę. Rozdział piąty monografii obejmuje rozważania dotyczące prawnoorganizacyjnych aspektów realizacji prawa jednostki do procedury medycznie wspomaganej prokreacji. Autorka podkreśla zróżnicowaną rolę podmiotów funkcjonujących w systemie ochrony zdrowia. W tym rozdziale Habilitantka pokazuje, że prawo jednostki realizującej prawo do procedury medycznie wspomaganej prokreacji nie istnieje w próżni normatywnej, lecz może być realizowane tylko dzięki udziałowi określonych instytucji i organów: podmiotów leczniczych, ośrodków medycznie wspomaganej prokreacji, centrów leczenia niepłodności, banków komórek rozrodczych i zarodków.

Wysoko oceniam przedstawiony w Zakończeniu monografii praktyczny wymiar rozważań końcowych. Autorka nie dokonuje wyłącznie rekonstrukcji prawa, ale formułuje szereg wniosków *de lege ferenda*. Zwraca uwagę na problem finansowania zapłodnienia pozaustrojowego, akcentując fakt, że uznanie procedur za świadczenia zdrowotne nie przesądza

jeszcze o realnym poziomie dostępności do tych świadczeń. Zauważa napięcie pomiędzy formalnym zakwalifikowaniem procedur jako elementu leczenia niepłodności a ograniczonym zakresem finansowania ze środków publicznych. Trafne są również uwagi dotyczące potrzeby koordynacji programów polityki zdrowotnej, miejsca profilaktyki niepłodności, zakresu podmiotowego beneficjentów tego prawa, problematykę statusu komórek rozrodczych i zarodków, a także kriokonserwacji zarodków, ich wykorzystania po śmierci biorczyni oraz problem porzuconych zarodków.

Bardzo wysoko oceniam monografię, która jednakże nie jest wolna od uwag krytycznych. Stanowi ona dzieło bardzo rozbudowane, co z jednej strony świadczy o ogromie wykonanej pracy przez Autorkę, jednakże z drugiej strony prowadzi w niektórych jej fragmentach do nierówności w intensywności przedstawionej analizy. Jak już wyżej wskazałam, przy tak szerokim materiale korzystne byłoby dokonanie syntetycznego podsumowania cząstkowego pod każdym z rozdziałów. Uwagi te nie podważają jednak wartości monografii, a wskazują jedynie pola do ewentualnej dalszej debaty. Należy z uznaniem podkreślić, że warstwa językowa pracy wypada bardzo wysoko. Pomimo znacznego stopnia złożoności podejmowanej problematyki, Autorka prowadzi rozważania w sposób klarowny, precyzyjny i konsekwentny.

Konkludując powyższe rozważania, można jednak stwierdzić, że monografia *Prawo do procedury medycznie wspomaganej prokreacji (studium z zakresu nauki prawa administracyjnego)*, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2024, ISBN: 978-83-8291-437-5, autorstwa Pani doktor Dominiki Tykwińskiej - Rutkowskiej z naddatkiem spełnia wymogi stawiane osiągnięciu naukowemu, uzyskanemu po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiącego znaczny wkład Autorki w rozwój dyscypliny naukowej nauki prawne, w dziedzinie nauk społecznych.

II. Ocena pozostałego dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora

Dorobek pani doktor Dominiki Tykwińskiej - Rutkowskiej po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych obejmuje, jak wskazuje Habilitantka w autoreferacie (s. 17), oprócz monografii stanowiącej podstawę przewodu habilitacyjnego, 1 monografię autorską; 4 redakcje naukowe monografii; 22 rozdziały; 22 artykuły; 4 glosy oraz 2 przeglądy orzecznictwa; autorstwo lub współautorstwo komentarzy do kilkunastu artykułów ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1185); 19 haseł w leksykonach oraz encyklopedii prawa; 2 sprawozdania; 7

anonimowych recenzji artykułów naukowych, w tym 2 obcojęzycznych; po 1 recenzji: monografii, policy brief, rozdziału w monografii; 33 publikacje popularnonaukowe oraz 6 innych publikacji naukowych. Wygłosiła ponadto 38 referatów naukowych, w tym na konferencji międzynarodowej oraz na Zjeździe Katedr, Zakładów, Badaczy Indywidualnych Prawa Administracyjnego. Dorobek naukowy Habilitantki zgromadzony po uzyskaniu stopnia naukowego doktora jest bardzo rozbudowany pod względem ilościowym. Podkreślić należy jej konsekwencję badawczą, która pozwoliła na opublikowanie wielu wyróżniających się opracowań. Stanowią one istotny i trwały wkład w dorobek polskiego prawa medycznego.

Całokształt dorobku Habilitantki jest bardzo zróżnicowany. Obejmuje on opracowania o charakterze monograficznym, rozdziały w pracach zbiorowych, artykuły publikowane w recenzowanych czasopismach naukowych, przeglądy orzecznictwa, glosy i komentarze do ustaw. Taka struktura dorobku wskazuje na konsekwentnie realizowany przez Habilitantkę program badawczy, w ramach którego podejmuje ona analizy o zróżnicowanym stopniu szczegółowości. Taki profil dorobku Habilitantki stanowi przejaw jej dojrzałości naukowej, rozumianej jako umiejętność prowadzenia badań na różnych poziomach ogólności, rozwijanie własnych zainteresowań badawczych oraz aktywne współtworzenie dyskursu doktrynalnego.

W ramach dorobku Habilitantki można wymienić kilka obszarów, którym się zajmuje. Zaliczyć do nich należy: badania nad prawem administracyjnym regulującym dostęp do systemu ochrony zdrowia i jego organizację oraz badania nad wybranymi instytucjami prawa administracyjnego. Pierwszy obszar badawczy jak wyżej wskazano stanowią badania nad prawem administracyjnym regulującym dostęp do systemu ochrony zdrowia i jego organizację. W skład tej części dorobku wchodzi badania nad prawami pacjenta i ich ograniczeniami, badania nad odpowiedzialnością prawną z tytułu naruszenia praw pacjenta, problematyka działalności leczniczej oraz organizacji administracji zdrowia. W ramach badań nad wybranymi instytucjami prawa administracyjnego Habilitantka koncentruje się nad problematyką zadań publicznych i ich wykonywania, prawnych problemach dostępu do informacji publicznej oraz ochrony danych osobowych, konstruktach teoretycznych prawa administracyjnego, oraz problematyce dóbr chronionych oraz ich kolizji.

Habilitantka opublikowała w 2013 r. w formie książkowej swoją rozprawę doktorską. Praca pt. *Transplantacja. Studium z prawa administracyjnego* jest stanowi bardzo obszerne i solidne, metodycznie uporządkowane opracowanie. Została wydana w renomowanym wydawnictwie jakim jest Wydawnictwo Sejmowe.

Poza wskazaną przez Habilitantkę monografią naukową również inne osiągnięcia naukowe należy rozpatrywać w kontekście osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład

w rozwój dyscypliny nauki prawne. Wnioskodawczyni w autoreferacie prezentującym jej osiągnięcia wskazała na zasadnicze obszary zainteresowań naukowo-badawczych. Pierwszy nurt, zatytułowany: *Badania nad prawem administracyjnym regulującym dostęp do systemu ochrony zdrowia i jego organizację* koncentruje się wokół problematyki praw pacjenta i ich ograniczeń oraz odpowiedzialności prawnej z tytułu naruszenia praw pacjenta. Drugi nurt, zatytułowany *Badania nad wybranymi instytucjami prawa administracyjnego* dotyczy problematyki zadań publicznych i ich wykonywania, prawnych problemów dostępu do informacji publicznej, prawnych problemów ochrony danych osobowych, konstruktywów teoretycznych prawa administracyjnego, a także dóbr chronionych oraz ich kolizji. Do nurtu opracowań wpisujących się w zagadnienia dotyczące badań nad prawami pacjenta. Do tych pozycji zaliczyć należy m. in. *Zagadnienie praw pacjenta wobec zagrożenia epidemią COVID-19. Odniesienia polskie, Zeszyty Prawnicze, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*, vol. 24, nr 2, 2024, *Collective patients' rights in Polish law. Selected problems, Studia Iuridica Toruniensia*, vol. 33, nr 2, 2023; *Prawo do aborcji w Polsce w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2020 r.*, *Studia Iuridica Toruniensia*, vol. 29, 2021; *The constitutional protection of life and medically assisted procreation*, Przegląd Prawa Konstytucyjnego, nr 6 (64), 2021. W zakresie wyróżnionego przez Wnioskodawczynię nurtu zainteresowań pt. *Odpowiedzialność prawna z tytułu naruszenia praw pacjenta* należy wyróżnić następujące opracowania: *Odpowiedzialność prawna z tytułu naruszenia zbiorowych praw pacjentów w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych (przyczynek do dyskusji)*, [w:] *Odpowiedzialność w ochronie zdrowia, Monografie Prawnicze*, M. Zdyb, E. Kruk, A. Wołoszyn-Cichocka (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018, *Kary administracyjne za naruszenie praw pacjentów i innych osób obserwowanych*, [w:] *Monitoring w placówkach medycznych z uwzględnieniem wytycznych Europejskiej Rady Ochrony Danych*, A. Sieradzka (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2020, *Administracyjne kary pieniężne w działalności orzeczniczej Rzecznika Praw Pacjenta*, [w:] *„Administratywizacja” prawa karnego czy „kryminalizacja” prawa administracyjnego?*, M. Bogusz, W. Zalewski (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021. Bardzo ciekawe i pogłębione rozważania dotyczą nurtu obejmującego działalność leczniczą i organizację administracji zdrowia. Zaliczyć należy tutaj takie pozycje jak: *Działalność lecznicza i administracja zdrowia*, [w:] *Instytucje Publicznego Prawa gospodarczego*, A. Powalowski (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2025, *Pozycja Narodowego Funduszu Zdrowia w procesie realizacji zadań państwa w zakresie ochrony zdrowia*, [w:] *Struktury administracji publicznej: metody, ogniwa, więzi*, t. 2, A. Mezglewski (red.), Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Oddział,

Rzeszów 2016 oraz *Krajowa Organizacja Weryfikacji Autentyczności Leków i system weryfikacji autentyczności leków – wybrane uwagi*, [w:] *Dyrektywa fałszywkowa a RODO: bezpieczeństwo leków: obowiązki wytwórców, hurtowników i aptek: wzory umów i procedur*, *Prawo w Praktyce: prawo farmaceutyczne*, A. Sieradzka (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2019. W zakresie problematyki dotyczącej dostępu do informacji publicznej na uwagę zasługują opracowania: *Obowiązek podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych udostępnienia informacji publicznej w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych*, *Przegląd Naukowy Disputatio*, vol. 16, nr 2, 2013, *Informacja publiczna*, [w:] *Leksykon prawa administracyjnego materialnego: 100 podstawowych pojęć*, T. Bąkowski, K. Żukowski (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2016; *Dostęp do informacji publicznej a monitoring*, [w:] *Monitoring zgodny z RODO. Praktyczny poradnik z wzorami dla sektora publicznego i prywatnego*, A. Sieradzka, M. Wieczorek (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2020.

Przedstawiony przez Habilitantkę dorobek publikacyjny, zwłaszcza po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych, w mojej ocenie jest dorobkiem satysfakcjonującym, spełniającym oczekiwania stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk prawnych. W szczególności zwraca uwagę wysoka liczba publikacji. W dorobku publikacyjnym Habilitantki widnieją prace, które cechują się wysokim poziomem merytorycznym, aktualnością podejmowanej problematyki oraz istotnym znaczeniem dla rozwoju nauk prawnych, w tym w szczególności prawa medycznego. Publikacje te świadczą o ugruntowanej pozycji badawczej Habilitantki oraz jej zdolności do prowadzenia pogłębionych i samodzielnych analiz naukowych.

III. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Habilitantka prowadziła działalność dydaktyczną na Wydziale Prawa i Administracji, Uniwersytetu Gdańskiego, w Instytucie Ekonomicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu (obecnie Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu), a także w Wyższej Szkole Zarządzania w Gdańsku (obecnie Wyższa Szkoła Zdrowia). Jest członkiem Rady Naukowej czasopisma: *Przegląd Naukowy Disputatio* oraz członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej. Recenzowała jedenaście prac naukowych, opublikowanych w takich czasopismach naukowych jak m. in. „*Przegląd Prawa Medycznego*”, „*Studia Iuridica Toruniensia*”, „*Law and Business*”, a także monografii i rozdziałów w monografiach. Habilitantka wygłosiła 38 referatów naukowych, w tym na konferencji

międzynarodowej oraz na Zjeździe Katedr, Zakładów, Badaczy Indywidualnych Prawa Administracyjnego. Ponadto była kierownikiem, wykonawcą zadań i uczestnikiem w krajowych oraz międzynarodowych grantach naukowych finansowanych m.in. przez Narodowe Centrum Nauki (NCN), Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), Polsko-Niemiecką Fundację na Rzecz Nauki (PNFN) 17 i Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Uczestniczyła w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych w ramach Programu Erasmus+ Staff Mobility for Teaching w Eurasia International University, Erywań, Armenia, Princess Sumaya University for Technology, Amman, Jordania, Strathmore Law School, Nairobi, Kenya, University Vitez, Travnik, Bośnia i Hercegowina, Masaryk University, Brno, Czechy, University of Insubria, Como, Włochy, University of Split, Split, Chorwacja, oraz w Programie PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej finansowanego ze Środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) nr projektu POWR.03.03.00-IP.08-00-P13/18 zrealizowany w ramach Działania: 3.3. Umieździarnarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego, POWER numer umowy: PPI/PRO/2018/1/00002/U/001 w okresie 27 czerwca – 10 lipca 2019 r., w Cambridge, w Wielkiej Brytanii. Habilitantka dwukrotnie pełniła funkcję promotora pomocniczego: w przewodzie doktorskim p. Sylwii Żanety Szadok, w ramach którego na mocy uchwały Rady Dyscypliny Nauki prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 24 października 2022 r. uzyskała ona stopień naukowy doktora nauk społecznych w dyscyplinie Nauki prawne na podstawie rozprawy pt. Nadzór ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nad szkołami wyższymi. Studium administracyjnoprawne. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. Eugeniusz Bojanowski; recenzenci: prof. dr hab. Barbara Adamiak; dr hab. Robert Suwaj, prof. PW oraz w przewodzie doktorskim p. Rafała Grzegorza Wądołowskiego, w ramach którego na mocy uchwały Rady Dyscypliny Nauki prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 16 grudnia 2019 r. uzyskał on stopień naukowy doktora nauk społecznych w dyscyplinie Nauki prawne na podstawie rozprawy pt. Bezpieczeństwo informacji tajnych i ściśle tajnych Rzeczypospolitej Polskiej w aspekcie osobowym. Promotor w przewodzie doktorskim: dr hab. Wojciech Zalewski, prof. UG; recenzenci: prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc; dr hab. Włodzimierz Wróbel, prof. UJ.

Wnioskodawczyni uczestniczyła w pracach sześciu zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. Była uczestnikiem w Międzynarodowym projekcie naukowym pt. Gospodarka, finanse a zrównoważony rozwój (Wirtschaft, Finanzen und nachhaltige Entwicklung), finansowanym przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki (PNFN). Liderem projektu był Uniwersytet

Gdański, a jego partnerami: Uniwersytet w Giessen, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Warszawski oraz Wydawnictwo C.H. Beck. Ponadto była uczestnikiem w Międzynarodowym grantie naukowym pt. Interes publiczny jako wyznacznik wpływu państwa na gospodarkę i finanse, finansowanego przez MEiN w ramach konkursu „Doskonała nauka – Wsparcie konferencji naukowych”, kierownikiem Projektu pt. Charakter prawny zbiorowych praw pacjentów. Grant Narodowego Centrum Nauki (NCN), MINIATURA 3 na pojedyncze działanie naukowe nr 2019/03/X/HS5/02070 służące realizacji badań podstawowych, wykonawcą zadań w Projekcie „Obywatele decydują” w ramach Strategicznego programu zadań naukowych i prac rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG finansowanym z grantu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nr 1/386300/11/NCBR/2018, uczestnikiem w Międzynarodowym projekcie naukowym pt. Wolność działalności gospodarczej w polskiej i niemieckiej kulturze prawnej – perspektywa komparatystyczna, finansowanym przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki nr projektu (2020-03) oraz wykonawcą zadań w Projekcie badawczo-rozwojowym pn. „Model regulacji jawności i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym” realizowanym na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa współfinansowanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju na podstawie umowy nr DOBR/0075/R/ID2/2013/03 w latach maj 2013 – maj 2016.

Habilitantka była członkiem zespołu przygotowującego oraz oceniającego w konkursie dydaktycznym wiedzy z Prawa administracyjnego dla studentów kierunku prawa oraz administracji, który organizowało Koło Naukowe Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Katedra Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Ponadto, była członkiem zespołu przygotowującego oraz oceniającego w konkursie przedmiotowym z Prawa administracyjnego dla studentów kierunku prawa oraz administracji, który organizowało Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Gdańsk oraz Katedra Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego.

W ramach prezentowania współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym dr Dominika Tykwińska - Rutkowska wskazała prowadzenie seminariów, webinarów i szkoleń dla podmiotów prywatnych z sektora ochrony zdrowia, a także dla jednostek sektora publicznego np. samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, sądów, prokuratur. Wskazała ponadto współdziałanie z sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi poprzez uczestniczenie w konferencjach, odbywając spotkania eksperckie mające na celu

przybliżenie ich członkom oraz określonym grupom zawodowym problematyki ochrony danych osobowych medycznych, praw pacjentów, prawnych problemów pobierania, przechowywania i przeszczepiania komórek, tkanek i narządów. Ponadto Habilitantka uczestniczy w wydarzeniach współorganizowanych przez studenckie stowarzyszenia oraz koła naukowe, jak konferencje, seminaria, konkursy przedmiotowe mających na celu przybliżenie m.in. prawnych problemów dostępu do informacji publicznej, organizacji jak i funkcjonowania sektora ochrony zdrowia, w tym dostępu do świadczonych w jego ramach usług, a także popularyzację problematyki prawa administracyjnego.

Habilitantka wykonuje ekspertyzy lub inne opracowania na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców. Zaliczyła do nich dwie opinie. Jedną opublikowaną w sprawie projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw, dla Kancelarii Prezydenta RP, 2013. Autorstwo wraz z: T. Bąkowski, A. Bochentyn, M. Brzeski, J. Szlachetko, K. Ważny, a drugą niepublikowaną, w sprawie rozwiązań legislacyjnych wprowadzonych ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827), dla Przedszkola nr 42 Dolina Smyków, ul. P. Michałowskiego 28, 80-300 Gdańsk, 2013. (Autorstwo wraz z: A. Bochentyn). Habilitantka była ponadto recenzentem arkuszy egzaminacyjnych egzaminu zawodowego technik administracji dla Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku w latach 2011–2015.

Analiza dokumentów przedstawionych do oceny dorobku przez dr. Dominikę Tykwińską - Rutkowską pozwala stwierdzić że Habilitantka zrealizowała staże naukowe. Po pierwsze, od 30 marca do 1 maja 2023 roku brała udział w krajowym stażu naukowym w Instytucie Nauk Administracyjnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, podczas którego wykazała się istotną działalnością naukową. Podczas seminarium naukowego w dniu 10 maja 2023 roku wygłosiła referat pt. Prawo do procedur medycznie wspomaganej prokreacji, prezentujący główne założenia pracy habilitacyjnej, a także brała udział w innych spotkaniach naukowych zakładów, uczestniczyła w wydarzeniach naukowych na Wydziale w czasie stażu, jak również przygotowała dwa artykuły naukowe będące efektem spotkań i konsultacji instytutowych. W dniach 1.04.2025 do 30.06.2025 r. odbyła staż naukowo – dydaktyczny w Katedrze Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji w Instytucie Nauk Prawnych Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej Wydziału Prawa i Administracji w Lublinie. W ramach tej współpracy prowadziła wykłady, konsultacje dla magistranta, zapoznawała się z kierunkami badań naukowych oraz tematyką przygotowywanych prac doktorskich i habilitacyjnych w Katedrze i nawiązała współpracę z

kołem naukowym Prawa Medycznego Lex Medica UMCS. Ponadto Habilitantka otrzymała z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) stypendium zagraniczne na badania w Cambridge, Wielka Brytania, ośmiokrotnie stypendia z funduszy unijnego programu Erasmus+, w ramach których prowadziła zajęcia dydaktyczne, uczestniczyła w szkoleniach, w tym w rozmowach dotyczących możliwości współpracy naukowej oraz dydaktycznej. Wszystkie opisane wyżej aktywności Habilitantki pozwalają uznać, że z naddatkiem spełnia ona wymóg aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni [...], w szczególności zagranicznej.

Wnioskodawczyni wykazała się istotną aktywnością naukową wygłaszając 38 referatów na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Odbywały się one w różnych ośrodkach badawczych w Polsce i za granicą, co świadczy o jej obecności w środowisku naukowym. Habilitantka uczestniczyła w ośmiu komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych. Jej dorobek w tym zakresie jest różnorodny i znaczący.

W podsumowaniu można stwierdzić, że dorobek Habilitantki z zakresu dydaktyki, udziału w konferencjach i popularyzacji nauki jest na merytorycznie bardzo dobrym poziomie.

Wnioski

Biorąc pod uwagę ocenę dorobku naukowego Habilitantki, stwierdzam, że Pani dr Dominika Tykwińska-Rutkowska spełnia wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego, w szczególności wymóg wniesienia znacznego wkładu w rozwój nauk prawnych.

Analiza dokumentacji przedłożonej mi do oceny w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr Dominiki Tykwińskiej - Rutkowskiej skłania do wniosku, że Habilitantka jest dojrzałym naukowcem, zarówno jeśli chodzi o umiejętności warsztatowe, jak też samodzielność i innowacyjność badawczą. Podejmuje liczne aktywności naukowe, umiejętnie łączy działalność naukową, dydaktyczną i organizatorską. Ponadto cechuje się wnikliwością naukową, czego dowiodła w monografii pt. *Prawo do procedury medycznie wspomaganej prokreacji (studium z zakresu nauki prawa administracyjnego)*, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2024, ISBN: 978-83-8291-437-5, ss. 576., stanowiącej osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy, jak również w innych opublikowanych tekstach naukowych. Zainteresowania i osiągnięcia naukowo-badawcze związane są z prawem administracyjnym, prawem medycznym i ochroną zdrowia. Jest to niewątpliwa zaleta jej dorobku.

Podsumowując, do postępowania habilitacyjnego, zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową. W mojej ocenie Habilitantka spełnia wszystkie wymienione wyżej kryteria.

W związku z powyższym stwierdzam, że Pani dr Dominika Tykwińska-Rutkowska spełnia przesłanki określone w art. 219 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W konsekwencji popieram wniosek o nadanie Pani dr Dominice Tykwińskiej-Rutkowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Moudu Altanidz